

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
Ν.Π.Δ.Δ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Τμήμα Εποπτείας Εισηγμένων Εταιριών

Πληροφορίες:

Γιαννόπουλος Αριστομένης, Ελεγκτής

Τηλ: 210-3377179, email: a.giannopoulos@cmc.gov.gr

Προς: Εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Θέμα: Επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις αναφορικά με ενέργειες των εισηγμένων εταιρειών για την ορθή εφαρμογή του ν. 4706/2020, της Απόφασης 1/891/30.09.2020 του Δ.Σ. της Ε.Κ. και του άρθρου 44 του ν. 4449/2017

Στις 17 Ιουλίου 2021, σύμφωνα με το άρθρο 92 παρ. 3 του ν. 4706/2020 (Α' 136/17.07.2020), τέθηκε σε ισχύ οι διατάξεις των άρθρων 1 - 24 του ν. 4706/2020, σχετικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μέτρα προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 και άλλες διατάξεις. Ειδικότερα, τα άρθρα 1 έως και 24 εισάγουν νέες διατάξεις για την Εταιρική Διακυβέρνηση για τις ανώνυμες εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες στις ρυθμιζόμενες αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών («Εισηγμένη Εταιρεία ή Εταιρεία»). Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται νέες γενικές διατάξεις, διατάξεις για το Διοικητικό Συμβούλιο («Δ.Σ.»), διατάξεις για τις επιτροπές του Δ.Σ., οργανωτικές διατάξεις και διατάξεις για την ενημέρωση των επενδυτών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς («Ε.Κ.»), λαμβάνοντας υπ' όψιν ερωτήματα που έχουν διατυπωθεί από τις φορείς της αγοράς, καθώς και από την αξιολόγηση από την Ε.Κ. της εφαρμογής των διατάξεων του ως άνω νόμου, παραθέτει κατωτέρω επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις, με σκοπό την ενιαία αντιμετώπιση όλων των ανακουψάντων προβλημάτων και τη διευκόλυνση της έγκαιρης, ορθής, πλήρους, ομαλής και κατά ενιαίο τρόπο υιοθέτηση και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1-24 του ν. 4706/2020, της Απόφασης 1/891/30.09.2020 (βλ. [εδώ](#)) του Δ.Σ. της Ε.Κ. και του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, από τις Εταιρείες.

Α. Απόφαση 1/891/30.09.2020 του Δ.Σ. της Ε.Κ.

Σύμφωνα με την Απόφαση 1/891/30.09.2020 του Δ.Σ. της Ε.Κ., όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση 2/917/17.06.2021 του Δ.Σ. της Ε.Κ., για την αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου από ανεξάρτητο αξιολογητή, η πρώτη αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως τις **31.03.2023**, με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2022 και περίοδο αναφοράς 17.07.2021 – 31.12.2022. Συνεπώς, όπως έχει ήδη αναφερθεί στην υπ' αριθμ. πρωτ. 425/21.02.2022 (βλ. [εδώ](#)) επιστολή της Ε.Κ. προς τις εισηγμένες εταιρείες, η πρώτη αναφορά στην Έκθεση Αξιολόγησης αναμένεται να περιλαμβάνεται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, που συμπεριλαμβάνεται στην **Ετήσια Οικονομική Έκθεση της 31.12.2022**. Εν προκειμένω είναι αναγκαίο, η Έκθεση Αξιολόγησης

να έχει ολοκληρωθεί πριν την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων από το Δ.Σ. της Εταιρείας και να έχει τεθεί υπόψη των τακτικών Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Εταιρείας.

Σημειώνεται ότι, οι Εταιρείες οφείλουν να περιλαμβάνουν στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης:

- Τον χρόνο διενέργειας της αξιολόγησης, καθώς και τα στοιχεία του αξιολογητή.
- Τα αποτελέσματα της Έκθεσης Αξιολόγησης, με σύντομη αναφορά στα σημαντικά ευρήματα που περιλαμβάνονται σε αυτή.
- Την απόκριση της Διοίκησης της Εταιρείας για τα ανωτέρω σημαντικά ευρήματα, συμπεριλαμβανομένης μίας σύντομης αναφοράς στα σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση τους και των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων.
- Σύντομη αναφορά απολογιστικά στις τυχόν ενέργειες που προέβη η Εταιρεία μέσα στο έτος αναφοράς για την αντιμετώπιση των ανωτέρω ευρημάτων, με βάση και το προαναφερόμενο σχέδιο δράσης.

Επιπρόσθετα, οι Εταιρείες οφείλουν να διαβιβάσουν έως τις **31.03.2023** στην Ε.Κ., τη σύνοψη της αξιολόγησης, η οποία περιλαμβάνει το συμπέρασμα του Αξιολογητή, τα σημαντικότερα ευρήματα της αξιολόγησης, τους κινδύνους και τις συνέπειες που απορρέουν από αυτά, καθώς και την απόκριση της Διοίκησης της Εταιρείας σε αυτά, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών σχεδίων δράσης με σαφή και ρεαλιστικά χρονοδιαγράμματα. Σημειώνεται ότι, στη σύνοψη περιλαμβάνεται ο χρόνος που διενεργήθηκε η αξιολόγηση, τα στοιχεία του αξιολογητή, καθώς και ρητή δήλωση του, σχετικά με την ανεξαρτησία του και την αντικειμενικότητά του κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Επίσης περιλαμβάνεται το εύρος των εργασιών ως προς τα αντικείμενα της αξιολόγησης, όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο ii.β. της Απόφασης 1/891/30.09.2020 του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ. Ειδικά ως προς το εύρος των εργασιών, αναφορικά με το αντικείμενο της αξιολόγησης διευκρινίζεται ότι, **το εύρος των εργασιών αποφασίζεται κάθε φορά από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά τον χρόνο ανάθεσης, ή και κατά τη διάρκεια του έργου, προσδιορίζει, με βάση ιδίως το μέγεθος και το είδος της δραστηριότητας της εταιρείας και του τυχόν ομίλου, την έκταση και τον βαθμό εξειδίκευσης του αντικειμένου του ελέγχου, ανά κεφάλαιο, όπως αυτό περιγράφεται στην Απόφαση. Υπενθυμίζεται ότι στην έκθεση πρέπει να περιλαμβάνονται όλα τα κεφάλαια ελέγχου.**

Η Ε.Κ. επιστά την προσοχή στις Εταιρείες και στους Αξιολογητές να συμπεριλαμβάνουν στη σύνοψη μόνο τα ευρήματα που κρίνονται σημαντικά ως προς την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, τη διαχείριση κινδύνων, την κανονιστική συμμόρφωση, καθώς και της εφαρμογής των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης του ν. 4706/2020. Συστήνεται όπως η σύνοψη να είναι περιεκτική και ολιγοσέλιδη.

Επισημαίνεται ότι, τα πιστωτικά ιδρύματα και κατά αναλογική εφαρμογή οι χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Απόφασης 1/891/30.09.2020, όπως ισχύει.

Β. Πρόσωπα που κατέχουν πολλαπλές θέσεις στα Διοικητικά Συμβούλια και τις Επιτροπές Ελέγχου των εισηγμένων

Σε συνέχεια ερωτημάτων σχετικά με την αξιολόγηση των προσώπων που κατέχουν πολλαπλές θέσεις στα Διοικητικά Συμβούλια και τις Επιτροπές Ελέγχου εισηγμένων εταιρειών, η Ε.Κ. επιστά την προσοχή στις εισηγμένες εταιρείες να διερευνούν ιδιαιτέρως, την ιδιότητα ή τη θέση που τυχόν κατέχουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας, ταυτόχρονα και σε άλλα Διοικητικά Συμβούλια, Επιτροπές Ελέγχου ή ως επικεφαλής σε Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου εισηγμένων εταιρειών. Ειδικότερα, θα πρέπει να λάβουν υπόψη τις απορρέουσες εξ αυτής της ιδιότητας, επαγγελματικές ή προσωπικές δεσμεύσεις και συνθήκες, ιδίως δε τυχόν ζητημάτων

ανεξαρτησίας και σύγκρουσης συμφερόντων, σύμφωνα με την εγκεκριμένη Πολιτική Καταλληλότητας και σε συνδυασμό με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας και τις Εγκυκλίους, περί Εταιρικής Διακυβέρνησης και Οργάνωσης της Επιτροπής Ελέγχου.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την [Εγκύκλιο αριθμ. 60](#) με θέμα: Κατευθυντήριες γραμμές για την Πολιτική Καταλληλότητας του άρθρου 3 του ν. 4706/2020 « Όλα τα μέλη του Δ.Σ. διαθέτουν για την εκτέλεση των καθηκόντων τους το χρόνο που απαιτείται με βάση την περιγραφή της θέσης, το ρόλο και τα καθήκοντά τους. Για τον προσδιορισμό της επάρκειας του χρόνου, λαμβάνονται υπόψη η ιδιότητα και οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στο μέλος Δ.Σ., ο αριθμός των θέσεων του ως μέλος σε άλλα Δ.Σ. και οι απορρέουσες ιδιότητες που κατέχει το εν λόγω μέλος ταυτόχρονα, καθώς και λοιπές επαγγελματικές ή προσωπικές δεσμεύσεις και συνθήκες.

Η Εταιρεία ενημερώνει κάθε υποψήφιο μέλος του Δ.Σ. για τον αναμενόμενο χρόνο που απαιτείται να αφιερώνει στα καθήκοντά του και στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και τυχόν άλλων επιτροπών στις οποίες συμμετέχει ως μέλος».

Γ. Νέες και επικαιροποιημένες ερωτήσεις και απαντήσεις (Q&A) σχετικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση και την Επιτροπή Ελέγχου

Σε συνέχεια ερωτημάτων που έχει δεχθεί η Διεύθυνση Εισηγμένων Εταιρειών από φορείς της αγοράς, σχετικά με τις διατάξεις 1-24 του ν. 4706/2020 για την Εταιρική Διακυβέρνηση, καθώς και για τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, για την Επιτροπή Ελέγχου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποστέλλει τα επισυναπτόμενα πρόσθετα και επικαιροποιημένα ερωτήματα και απαντήσεις αναφορικά με τις διατάξεις των ανωτέρω νόμων, με σκοπό την ενημέρωση της αγοράς.

Επισημαίνεται, προκειμένου οι υπόχρεες εταιρείες να εφαρμόσουν ορθά και εγκαίρως τις ως άνω διατάξεις, η ανάγκη μελέτης και εφαρμογής των αναφερόμενων στις κατωτέρω επιστολές και στα Q&As της Ε.Κ. για την Εταιρική Διακυβέρνηση και για τις Επιτροπές Ελέγχου, οι οποίες σας έχουν αποσταλεί και είναι αναρτημένες ιστοσελίδα της Ε.Κ. (βλ. [εδώ](#)):

- Την υπ' αριθμ. [425/21.02.2022](#) επιστολή της, με επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις αναφορικά με τις ενέργειες των εισηγμένων εταιριών εν όψει της δημοσίευσης των Ετήσιων Οικονομικών Εκθέσεων και εφαρμογής του νόμου 4706/2020.
- Την υπ' αριθμ. [1149/17.05.2021](#) επιστολή της, με επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις αναφορικά με τις ενέργειες των εισηγμένων εταιρειών, εν όψει της σύγκλισης των Γενικών Συνελεύσεών τους και εν όψει της έναρξης ισχύος του νόμου 4706/2020.

Το σύνολο των νομοθετικών διατάξεων, αποφάσεων, εγκυκλίων, και επιστολών της Ε.Κ. αναφορικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένων των Q&As, είναι αναρτημένα στον ιστότοπο της Ε.Κ. στις θεματικές ενότητες «[Εταιρική Διακυβέρνηση](#)» και «[Θεσμικό Πλαίσιο](#)».

Σημειώνεται τέλος ότι, η αλληλογραφία με την Ε.Κ. πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω της διεύθυνσης info@cmc.gov.gr.

Ο αναπληρωτής Προϊστάμενος της
Διεύθυνσης

Στέργιος Παπαγεωργίου

Η Γενική Διευθύντρια

Καλλιόπη Μπενετάτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
Ν.Π.Δ.Δ.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

20/03/2023

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Για την Εταιρική Διακυβέρνηση

Το παρακάτω κείμενο περιέχει ερωτήσεις επί θεμάτων που έχουν τεθεί από πρόσωπα που καταλαμβάνονται από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1-24 του ν. 4706/2020 και του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 ή που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θεωρεί ότι μπορεί να απασχολούν τα πρόσωπα αυτά κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων. Οι απαντήσεις δίνονται στο πλαίσιο άσκησης προληπτικής εξουσίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και διευκρινίζουν διατάξεις που ήδη περιέχονται στην ισχύουσα νομοθεσία. Δεν διευρύνουν σε καμία περίπτωση το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων, δεν εισάγουν πρόσθετες απαιτήσεις, ούτε αλλοιώνουν τα δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμοστέα νομοθεσία. Οι απαντήσεις αποσκοπούν μόνο στην παροχή διευκρινίσεων οι οποίες θα βοηθήσουν στην πρακτική εφαρμογή των διατάξεων, με διαφάνεια και ομοιομορφία.

Ορισμένες απαντήσεις έχουν προκύψει μετά από άτυπη διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη. Το κείμενο των ερωτήσεων/απαντήσεων θα επικαιροποιείται εφόσον αυτό απαιτείται από νέες ερωτήσεις που θα προκύπτουν κατά καιρούς.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΝΕΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020

1 Σε ποιο σημείο της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης περιλαμβάνεται η δήλωση της ετήσιας εξέτασης της πλήρωσης των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.?

Η δήλωση της ετήσιας εξέτασης της πλήρωσης των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. συνιστάται να περιέχεται στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία συμπεριλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα της έκθεσης διαχείρισης του Δ.Σ., η οποία είναι αναπόσπαστο μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

2 2.1. Σε ποιες ενέργειες οφείλουν να προβαίνουν οι εισηγμένες εταιρείες μέσω του Διοικητικού τους Συμβουλίου, στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης της πλήρωσης των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.?

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να επανεξετάζει, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ανά οικονομικό έτος, την πλήρωση των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του και η σχετική διαπίστωση περιέχεται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία συμπεριλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα της έκθεσης διαχείρισης του Δ.Σ., η οποία είναι αναπόσπαστο μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020 ή σε περίπτωση που οποιαδήποτε στιγμή διαπιστωθεί, από αρμόδιο όργανο, ότι οι προϋποθέσεις έπαψαν να συντρέχουν στο πρόσωπο ανεξάρτητου μέλους, το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει στις δέουσες ενέργειες αντικατάστασής του.

2.2. Σε ποιες ενέργειες αναμένεται να προβαίνουν οι εισηγμένες εταιρείες μέσω, του Διοικητικού τους Συμβουλίου, για τα ανεξάρτητα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης της πλήρωσης των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.?

Στην περίπτωση κατά την οποία οι εισηγμένες εταιρείες διαθέτουν Ανεξάρτητη Επιτροπή Ελέγχου, η οποία αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τρίτους, ή Ανεξάρτητη Επιτροπή, η οποία αποτελείται μόνο από τρίτους, τα οποία τρίτα πρόσωπα πληρούσαν κατά τον ορισμό τους τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, αναμένεται οι εισηγμένες εταιρείες να προβαίνουν ετησίως, μέσω των αρμοδίων οργάνων τους, στην επανεξέταση της πλήρωσης των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας των ανωτέρω τρίτων προσώπων.

Στην περίπτωση που κατά τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020 ή σε περίπτωση που οποιαδήποτε στιγμή διαπιστωθεί, από αρμόδιο όργανο, ότι οι προϋποθέσεις έπαψαν να συντρέχουν στο πρόσωπο ανεξάρτητου μέλους της Επιτροπής Ελέγχου, το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει στις δέουσες ενέργειες αντικατάστασής τους.

3.1. Η υποχρέωση υποβολής της έκθεσης των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών δύναται να πραγματοποιείται μέσω σχετικής δήλωσης ενσωματωμένης στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης?

Όχι, η υποχρέωση υποβολής της έκθεσης των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών δεν δύναται να καλυφθεί μέσω σχετικής δήλωσης ενσωματωμένης στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η υποβολή αναφορών και εκθέσεων των ανεξάρτητων μελών Δ.Σ. με βάση το άρθρο 9 παρ. 5 του ν.4706/2020, είναι υποχρέωση των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. προς την Γ.Σ. της Εταιρείας. Αντίθετα η υποβολή της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης του άρθρου 152 του ν.4548/2018 είναι υποχρέωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Η εν λόγω Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης περιλαμβάνεται στην έκθεση διαχείρισης, την οποία, σύμφωνα με το άρθρο 150 του ν. 4548/2018, το Δ.Σ. υποχρεούται κάθε χρόνο να συντάσσει και να υποβάλλει στη Γ.Σ.

3.2. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης υποβολής της έκθεσης των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών απαιτείται ανακοίνωση προς την Γενική Συνέλευση ή εγγραφή στα θέματα της ημερησίας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης?

Για την πληρέστερη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, συνιστάται επίσης, για την έκθεση των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών, να πραγματοποιείται συγκεκριμένη εγγραφή στα θέματα ημερησίας διάταξης και να παρουσιάζεται στη Γ.Σ. προς ενημέρωση των μετόχων. Η έκθεση των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών είναι αναρτημένη στον ιστότοπο της εταιρείας.

3.3. Σε ποια Γενική Συνέλευση πρέπει να εισαχθεί η έκθεση των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών (Τακτική ή και Έκτακτη)?

Όπως αναφέρεται ήδη στην παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, η έκθεση των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. δύναται να υποβάλλεται τόσο προς την τακτική όσο και προς έκτακτη Γ.Σ.

3.4. Ποια είναι η χρονική περίοδος στην οποία αναφέρεται η Έκθεση των ανεξάρτητων μελών ΔΣ, ιδίως στις περιπτώσεις που υπάρχει μεταβολή στη σύνθεσή τους?

Η Έκθεση των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. καλύπτει την περίοδο από το χρονικό σημείο στο οποίο αναφέρεται η τελευταία έκθεση έως την ημερομηνία σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης.

Στη περίπτωση που υπάρχει μεταβολή στη σύνθεσή των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών, τα εκάστοτε μέλη συντάσσουν έκθεση για το διάστημα που ήταν ενεργά ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.

4. Σε περίπτωση τριμελούς Επιτροπής Αποδοχών / Υποψηφιοτήτων εάν παραιτηθεί ένα μέλος της, δύναται να συνεδριάσουν τα εναπομείναντα δύο μέλη, μέχρι τον ορισμό του νέου μέλους? Εάν όχι από ποιο όργανο διεκπεραιώνονται οι αρμοδιότητές της?

Ο Κανονισμός Λειτουργίας (της Επιτροπής και / ή ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της εταιρείας) μπορεί να προβλέπει αναπληρωματικά μέλη για την πλήρωση της θέσης. Σε κάθε περίπτωση, για σύντομο χρονικό διάστημα, το Δ.Σ. μπορεί να ασκεί τις αρμοδιότητες των Επιτροπών του, μέχρι τον ορισμό νέου μέλους της Επιτροπής.

5. Δύναται ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. να είναι πρόεδρος σε περισσότερες από μία επιτροπές του?

Καθώς δεν υπάρχει συγκεκριμένος περιορισμός ή αναφορά στη νομοθεσία, ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. δύναται να είναι πρόεδρος σε περισσότερες από μία επιτροπές του Δ.Σ. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τυχόν προβλέψεις στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία, καθώς και τη διαθεσιμότητα χρόνου, όπως αυτή περιγράφεται στην Πολιτική Καταλληλότητας της Εταιρείας, προκειμένου να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των πολλαπλών θέσεων του.

6. Σε ποιες πρόσθετες ενέργειες οφείλουν να προβαίνουν οι εισηγμένες εταιρείες όταν μεταβάλλεται η σύνθεση επιτροπών λόγω μεταβολής της σύνθεσης του Δ.Σ.?

Σε κάθε μεταβολή των προσώπων που απαρτίζουν το ΔΣ, εφόσον μεταβάλλεται και η σύνθεση επιτροπών του, ή η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου, το ΔΣ λαμβάνει απόφαση αλλαγής της σύνθεσής τους και στη συνέχεια ανασυγκροτούνται αντίστοιχα και οι επιτροπές αυτές.

7. Αναφορικά με την υποχρέωση των εισηγμένων εταιρειών να συμπεριλάβουν, στην ετήσια **Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης**, τα βιογραφικά και τον αριθμό των μετοχών των **ανώτατων διευθυντικών στελεχών** τους, στην περίπτωση κατά την οποία δεν υφίστανται άλλα ανώτατα διευθυντικά στελέχη πλην αυτών που είναι μέλη στο Δ.Σ., πως εφαρμόζεται η εν λόγω διάταξη? Στην περίπτωση κατά την οποία δεν υφίστανται άλλα ανώτατα διευθυντικά στελέχη, πλην αυτών που είναι μέλη στο Δ.Σ., το γεγονός αυτό αναφέρεται ρητά στην ετήσια Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

8.1. Τι περιέχει, κατ' ελάχιστον, η **Έκθεση Πεπραγμένων** της Επιτροπής Ελέγχου? Στην Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου αναφέρονται με σαφήνεια οι ενέργειες που προέβη κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει η έκθεση.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή Ελέγχου αναμένεται να παρουσιάζει μεταξύ άλλων, τις ενέργειες στις οποίες προέβη και τα αποτελέσματα αυτών, ιδίως ως προς την παρακολούθηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Ειδικότερα, στην Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου περιλαμβάνεται αναφορά των ενεργειών της, των θέσεων της και των προτάσεών της στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 44 παρ. 3 του ν.4449/2017), οι οποίες παρουσιάζονται, με συγκεκριμένο και αναλυτικό τρόπο, σχετικά με την αντιμετώπιση, ιδίως:

- τυχόν αναφορών του τακτικού ορκωτού ελεγκτή λογιστή, αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση, που παρατίθενται στην έκθεση ελέγχου,
- τυχόν αδυναμιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που παρατίθενται από τον τακτικό ορκωτό ελεγκτή λογιστή, στη συμπληρωματική έκθεση του προς την Επιτροπή Ελέγχου,
- τυχόν ευρημάτων που προκύπτουν από τις αναφορές της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων της Επιτροπής Ελέγχου προς την Μ.Ε.Ε. και το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας καθώς και η αντίστοιχη απόκριση αυτών.

8.2. Ποια είναι η χρονική περίοδος στην οποία αναφέρεται η **Έκθεση Πεπραγμένων** της Επιτροπής Ελέγχου, **ιδίως στις περιπτώσεις που υπάρχει μεταβολή στη σύνθεσή της?**

Η Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου αφορά στην τελευταία οικονομική χρήση καθώς και στις μετέπειτα ενέργειες για τη χρήση που αναφέρεται, μέχρι την έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Στη περίπτωση που υπάρχει μεταβολή στη σύνθεσή της, τα εκάστοτε μέλη της Επιτροπής Ελέγχου συντάσσουν έκθεση για το διάστημα που ήταν ενεργά μέλη της.

9. Ποια είναι η διαδικασία και οι ενέργειες που προβαίνουν οι εισηγμένες εταιρείες, μέσω των αρμοδίων οργάνων τους σχετικά με την επιλογή των **υποψηφίων μελών της Επιτροπής Ελέγχου?**

Ποιο **όργανο είναι αρμόδιο** για την εξέταση των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 από τα υποψήφια μέλη Δ.Σ. και τρίτα πρόσωπα?

Σχετικά με τον ορισμό μελών της Επιτροπής Ελέγχου, οι εισηγμένες εταιρείες οφείλουν να τηρούν τη διαδικασία και να εξετάζουν μέσω των αρμοδίων οργάνων τους ουσιαστικά τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017.

Επίσης συνιστάται, οι εισηγμένες εταιρείες, συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, και σε περίπτωση που η Επιτροπή Ελέγχου είναι ανεξάρτητη επιτροπή, να εξετάζουν τα ατομικά και συλλογικά κριτήρια καταλληλότητας για τα υποψήφια μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στην εγκεκριμένη Πολιτική Καταλληλότητας ή/και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας που έχουν υιοθετήσει.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων ή η Επιτροπή Αποδοχών και Υποψηφιοτήτων (εάν η Εταιρεία διαθέτει κοινή Επιτροπή άρθρο 10 παρ.2 του ν. 4706/2020) συνιστάται να είναι κατ' αρχήν το αρμόδιο όργανο, για τον εντοπισμό, την εξέταση και τη διακρίβωση των ανωτέρω κριτηρίων, παραγόντων και προϋποθέσεων για όλα τα υποψήφια μέλη της Επιτροπής Ελέγχου. Οι ενέργειες αξιολόγησης των υποψήφιων μελών της Επιτροπής Ελέγχου περιγράφονται στα πρακτικά της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων .

Εν συνεχεία, συνιστάται η Ε.Υ. να προτείνει αιτιολογημένα στο Δ.Σ. τα κατάλληλα μέλη για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους της Ε.Ε.

Εφόσον απαιτείται απόφαση από τη Γ.Σ., το Δ.Σ., σε συνέχεια της πρότασης της Ε.Υ. προτείνει στην Γ.Σ. τα υποψήφια μέλη της Ε.Ε., αφού προηγουμένως προβεί στη διαπίστωση της συνδρομής των ανωτέρω κριτηρίων, παραγόντων και προϋποθέσεων στο πρόσωπο των υποψηφίων.

Συνιστάται στις εισηγμένες εταιρείες να υιοθετήσουν αντίστοιχη διαδικασία στον Κανονισμό Λειτουργίας τους και την αναλογική εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4706/2020.

Παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017

10. Σε ποια κατ' ελάχιστον έγγραφα αποτυπώνονται οι **ενέργειες της Επιτροπής Ελέγχου** στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της?

Οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή Ελέγχου προτείνεται να αποτυπώνονται με σαφή τρόπο στα ακόλουθα έγγραφα:

Α) Στην ετήσια έκθεση πεπραγμένων.

Β) Στις Αναφορές της προς το Διοικητικό Συμβούλιο, στο περιεχόμενο των οποίων, όπως και στα πρακτικά των συνεδριάσεών της, τεκμηριώνονται επαρκώς και συγκεκριμένα οι ενέργειες και τα αποτελέσματα αυτών, ως προς την υλοποίηση του έργου της στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Γ) Στα αντίστοιχα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου.

Απόφαση 1/891/30.09.2020 του Δ.Σ. της Ε.Κ.

11. Ποιο όργανο της Εταιρείας είναι υπεύθυνο για το **εύρος των εργασιών** του Αξιολογητή, κατά την τριετή αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου?

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 3 (ι) και την Απόφαση 1/891/2020 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Εταιρείας, που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, περιλαμβάνει την πολιτική και τη διαδικασία για τη διενέργεια περιοδικής αξιολόγησης του Συστήματος εσωτερικού ελέγχου και ειδικότερα, τις γενικές αρχές ως προς αντικείμενο του ελέγχου, την ανάθεση της αξιολόγησης και το εύρος της αξιολόγησης. Ώστε, το εύρος του έργου της αξιολόγησης του ΣΕΕ αποφασίζεται από το Δ.Σ. της Εταιρείας.

Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά τον χρόνο ανάθεσης, ή και κατά τη διάρκεια του έργου, προσδιορίζει, σύμφωνα με την εγκεκριμένη πολιτική αξιολόγησης και με βάση ιδίως το μέγεθος και το είδος της δραστηριότητας της εταιρείας και του τυχόν ομίλου, την έκταση και το βαθμό εξειδίκευσης του αντικειμένου του ελέγχου, ανά κεφάλαιο, όπως αυτό περιγράφεται στην Απόφαση.

Σημειώνεται ότι στην έκθεση πρέπει να περιλαμβάνονται όλα τα κεφάλαια ελέγχου, όπως ορίζονται στο κεφάλαιο ii.β. της Απόφασης 1/891/30.09.2020 του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.

12. Ποιος είναι υπεύθυνος για να ορίζει ποιες **σημαντικές θυγατρικές** θα περιλαμβάνονται στην τριετή αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ)?

Σύμφωνα με την Απόφαση 1/891/2020 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το εύρος του έργου της αξιολόγησης του ΣΕΕ αποφασίζεται από το Δ.Σ. της Εταιρείας, σύμφωνα με τις αρχές που έχουν καθοριστεί στην πολιτική αξιολόγησης και έχουν περιληφθεί στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της.

Στο πλαίσιο αυτό, όπως ορίζεται και στην Απόφαση, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας είναι υπεύθυνο να προσδιορίσει ποιες είναι οι σημαντικές θυγατρικές της Εταιρείας, που επηρεάζουν ή δύναται να επηρεάσουν ουσιαδώς τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις ή την επιχειρηματική δραστηριότητα ή τα εν γένει οικονομικά συμφέροντά της και συνεπώς θα συμπεριληφθούν στο εύρος της αξιολόγησης του ΣΕΕ.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 428/21.2.2022 ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ Ε.Κ.

Παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020 & Παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4706/2020

7. Σε τι ενέργειες οφείλουν να προβαίνουν οι Εταιρείες, στη **διακρίβωση της πλήρωσης των προϋποθέσεων**, των κριτηρίων και των παραγόντων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και την πολιτική καταλληλότητας για τα υφιστάμενα και τα υποψήφια μέλη του Δ.Σ.?

Η αξιολόγηση της ατομικής και της συλλογικής καταλληλότητας, για τα υποψήφια νέα μέλη του Δ.Σ., πρέπει να πραγματοποιείται τουλάχιστον 20 μέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας και η διαπίστωση των

κριτηρίων καταλληλότητας των υποψηφίων μελών του Δ.Σ., από το ίδιο το Δ.Σ., να αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Εταιρίας, με την επιφύλαξη των άρθρων 141 παρ. 3 και 123 παρ. 3 του ν. 4548/2018.

Σε σχέση με το άρθρο 18 του ν. 4706/2020 και την αιτιολόγηση της πρότασης των υποψηφίων μελών, η Εταιρία, μέσω των αρμοδίων οργάνων της, προβαίνει στην ουσιαστική διακρίβωση της πλήρωσης των προϋποθέσεων, των κριτηρίων και των παραγόντων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας και την πολιτική καταλληλότητας για τα υποψήφια μέλη του Δ.Σ. και δεν περιορίζεται στη λήψη υπεύθυνης δήλωσης και στα βιογραφικά από τα υποψήφια μέλη. Τα ανωτέρω περιγράφονται στα πρακτικά των συνεδριάσεων των οργάνων που προβαίνουν σε προτάσεις για την εκλογή των μελών του Δ.Σ.

Για την **εφαρμογή** των ανωτέρω, το Σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης που υιοθετεί η Εταιρεία περιλαμβάνει τις διαδικασίες διακρίβωσης της πλήρωσης των προϋποθέσεων, κριτηρίων και παραγόντων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και την πολιτική καταλληλότητας που έχει υιοθετήσει η Εταιρεία, από τα αρμόδια όργανα και τις οργανωτικές μονάδες που προβαίνουν στην ανωτέρω διακρίβωση στο μέτρο των καθηκόντων τους (όπως Δ.Σ., Επιτροπή Υποψηφιοτήτων, Εσωτερικός Έλεγχος, Κανονιστική Συμμόρφωση), με τα μέσα και τις διαδικασίες, τα οποία η κάθε Εταιρεία προσδιορίζει στον Κανονισμό Λειτουργίας της.

Παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020

20. Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη υποβάλλουν αναφορές και εκθέσεις προς την Γενική Συνέλευση της Εταιρίας, μόνο εφόσον το κρίνουν αναγκαίο?

Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. οφείλουν να υποβάλλουν σε κάθε περίπτωση, από κοινού ή το καθένα χωριστά, εκθέσεις στην Γενική Συνέλευση της Εταιρίας και όχι μόνο εφόσον το κρίνουν αναγκαίο.